

Protokoll 8/99

Møte i Bedriftsdemokratietnemndas arbeidsutvalg mandag 18 oktober 1999

Tilstede:

Gudmund Knudsen

Vidar Lindefjeld

Gro Granden

Fra sekretariatet møtte Marianne Pedersen og Benedicte Schaltz.

Møtet varte fra kl. 0830 til kl 1000.

Vedtak ble truffet i følgende saker:

1. Sak 98/17 Kverneland ASA
2. Sak 99/31 KPMG-konsernet
3. Sak 99/34 Vest-Agder Energiverk DA

3. Sak 99/31 KPMG-konsernet

I brev av 19 august 1999 søker Klynveld Peat Marwick Goerdeler AS, heretter kalt Klynveld om konsernrepresentasjon for ansatte i KPMG AS og KPMG Consulting AS ved valg til styret i Klynveld. Det søkes videre om at styret i morselskapet også velges som styrer i konsernets to datterselskaper.

KPMG-selskapene i Norge består blant annet av morselskapet Klynveld og datterselskapene KPMG AS og KPMG Consulting AS. Selskapet opplyser at de andre selskapene i KPMG -konsernet ikke skal inngå i konsernordningen, da det ikke finnes ansatte i selskapene.

Det er ingen ansatte i Klynveld. KPMG AS og KPMG Consulting AS har henholdsvis 415 og 119 ansatte.

Selskapet ønsker å gi de ansatte tilgang til styret i Klynveld fordi det er her de reelle beslutninger i konsernet ofte fattes. Det søkes derfor om godkjenning av ordning for de ansattes styreprerentasjon i KPMG-konsernet som beskrevet i avtale av 7 juni 1999. Det fremgår av nevnte avtale at det er enighet mellom de ansatte og selskapene om at selskapene ikke skal ha bedriftsforsamling. Det er videre enighet om at de ansatte skal være representert i styrene i KPMG AS, KPMG Consulting AS og Klynveld med henholdsvis 2 representanter og 2 personlige vararepresentanter fra KPMG AS og 1 representant og 1 personlig vararepresentant fra KPMG Consulting AS.

Det er videre en forutsetning at styrene i de tre selskapene skal være gjennomgående, slik at samme person sitter i alle styrene. Det opplyses at KPMG-konsernet er en totalleverandør av tjenester innen revisjon og rådgivning. De ansatte har, i større grad enn innenfor en tradisjonell selskapsorganisering av arbeidet, behov for innsikt og

deltakelse i det samarbeidende konsernselskapet. Vedtak fattet av det enkelte styre kan like gjerne få virkning for ansatte i det samarbeidende konsernselskap, og således medføre at det er vel så viktig at de ansatte har representasjon i andre selskaper i konsernet som sitt eget. Det vises samtidig til at risikoen vil være minimal for at det enkelte styret ikke er klar over det ansvar styret har i forhold til det enkelte selskap, sett på bakgrunn av selskapets særlige kunnskap om regelverket.

Ovennevnte avtale har fremkommet gjennom forhandlinger mellom de ansatte og representanter for ledelsen. Avtalen har vært ute til avstemning blant de ansatte i selskapene KPMG AS og KPMG Consulting AS. I KPMG AS avga 219 av 415 ansatte stemmer. 217 ansatte stemte for søknaden og 2 ansatte stemte mot. I KPMG Consulting AS deltok 66 av 119 ansatte. 65 stemte for søknaden og 1 ansatt stemte mot.

Arbeidsutvalget vil bemerke at etter aksjeloven er datterselskap i konsern egne aksjeselskaper med eget styre som treffer avgjørelser i datterselskapets saker. De ansattes representanter skal etter aksjelovens ordning også i datterselskaper velges av og blant de ansatte i det aktuelle datterselskapet. Dette sikrer at de ansattes interesser i styret er representert ved personer som kjenner selskapet fra sitt eget arbeid der og som representerer de ansatte i datterselskapet.

Den ordning det er søkt om innebærer at de ansattes styremedlemmer i datterselskapene ikke velges av og blant de ansatte i selskapet, ettersom ett, eventuelt to av styremedlemmene er valgt av og blant de ansatte i det andre datterselskapet.

Spørsmålet er så om det i saken her foreligger særlige grunner som tilsier at lovens ordning for representasjon i datterselskapene vil medføre vesentlige ulemper eller er u hensiktsmessige for gjennomføring av de ansattes rett til representasjon i datterselskapets besluttede organer, jf. forskriften § 5 første ledd.

Arbeidsutvalget vil ikke se bort fra at det kan ha administrative fordeler for konsernet med identiske styresammensetninger i morselskapet og de to datterselskapene. KPMG-konsernet har etter det opplyste en sammenvevet virksomhet, hvor de tjenester som ytes i større og større grad frigjøres fra den tradisjonelle selskapsorganiseringen. For arbeidsutvalget har det imidlertid vært sentralt at datterselskapenes styrer i KPMG-konsernet, som i konsernforhold ellers, vil ha et selvstendig ansvar og ha selvstendige oppgaver i forhold til det selskap det er styre for. Datterselskapenes styrer vil behandle saker som ikke behandles på morselskapsnivå. Videre vil datterselskapenes styrer treffe avgjørelser i forbindelse med gjennomføringen av vedtak som er truffet av morselskapets styre, og uttalelse fra datterselskapenes styrer kan inngå i morselskapets beslutningsgrunnlag, jf. aksjeloven § 6-16 annet ledd. Det kan blant annet på denne bakgrunn ha betydning at datterselskapenes styrer har den representasjon fra de ansatte som aksjelovens ordning foreskriver, og arbeidsutvalget kan ikke se at det for KPMG-konsernet gjør seg gjeldende slike spesielle forhold at lovens ordning for valg av ansattrepresentanter i styret bør fravikes.

Arbeidsutvalget er etter dette blitt stående ved at de ansattes representanter i datterselskapenes styre bør velges i samsvar med aksjelovens ordning. Dette innebærer at samtlige ansattrepresentanter i datterselskapene velges av og blant de ansatte i vedkommende selskap. Bedriftsdemokratinemnda etterkommer etter dette ikke søknaden om at styret i Klynveld Peat Marwick Goerdeler AS velges som styre i KPMG AS og KPMG Consulting AS.

Arbeidsutvalget bemerker for øvrig at i henhold til representasjonsforskriften § 18 skal det velges så mange vararepresentanter som det velges medlemmer, med tillegg av to. Videre bemerker arbeidsutvalget at bruk av personlige vararepresentanter bryter med representasjonsforskriftens ordning jf. § 13 syvende ledd.

Når det gjelder selskapets søknad om etablering av konsernordning ved valg av de ansattes representanter til styret i Klynveld Peat Marwick Goerdeler AS har arbeidsutvalget isolert sett kunnet godkjenne ordningen.

Etter underhånden kontakt med selskapet har vi imidlertid forstått det slik at når søknaden om bruk av gjennomgående styre ikke blir etterkommet, faller forutsetningen for representasjon i morselskapets styre også bort.

Arbeidsutvalget fatter slikt vedtak:

"I medhold av aksjeloven § 6-5 jf. representasjonsforskriften §§ 5 og 6 og nemndas vedtak av 27 oktober 1998 om delegasjon av nemndas myndighet, avslår arbeidsutvalget KPMG-konsernets søknad om at styret i Klynveld Peat Marwick Goerdeler AS velges som styre i KPMG AS og KPMG Consulting AS."